

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

25 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:
Președinte - Ursache Petru,
judecători - Timofti Vladimir și Alerguș Constantin,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorii ai Procuraturii de Circumscripție Bălți, Lisnic Elena și Dubăsari Valeriu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 iunie 2016, în cauza penală privindu-l pe

Șoilița Eugeniu Gheorghe, născut la 17 septembrie 1986, originar și domiciliat în or. Ungheni, str. B. P. Hajdeu nr. 14, ap. 16.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 27.02.2013 - 09.04.2014 (prima instanță);
2. 05.05.2014 - 20.06.2016 (instanța de apel);
3. 01.09.2016 - 25.01.2017 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 09 aprilie 2014, Șoilița Eugeniu a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 290 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 400 (patru sute) unități convenționale, echivalentă cu 8000 (opt mii) lei.

A fost achitat pe art.145 alin. (1) Cod penal pe motivul acționării lui Șoilița Eugeniu în limitele legitimei apărări.

Acțiunea civilă înaintată pe caz a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, inculpatul Șoilița Eugeniu a fost pus sub învinuire incriminându-i-se faptul precum că, la data de 14 iulie 2012, aproximativ la orele 02:40, aflându-se în fața scării nr. 2 a blocului locativ de pe str. Hajdeu 14, or. Ungheni, a fost amenințat cu un pistol pneumatic nefuncțional de cet. Vrînceanu Serghei Dumitru, a. n. 21.03.1989. Ca urmare, Șoilița Eugeniu, avînd asupra sa, fără a deține autorizație de portarma, un pistol cu țevă ghintuită de model „Baikal

442” cal. 9 mm, a efectuat cu el intenționat în direcția cet. Vrînceanu Serghei Dumitru, a.n. 21.03.1989, dom. or. Ungheni, str. Romană 26/1 ap. 22, o împușcătură în regiunea abdomenului, după care, fără justificare legală și cu ignorarea prevederilor art. 29 alin. (1) lit. b), art. 36-37 a Legii cu privire la arme nr.110 din 18.05.1994, încă o împușcătură în regiunea capului, în urma cărora acesta a decedat momentan.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr. 235 din 17.08.2012 pe cadavrul cet. Vrînceanu Serghei, au fost depistate leziuni corporale produse de două împușcături cu armă de foc: prima localizată în regiunea antebrațului stîng și regiunea abdomenului pe stînga, din față spre spate cu lezarea stomacului și se califică ca vătămare corporală gravă periculoasă pentru viață, iar a doua localizată în regiunea capului de la dreapta spre stînga de sus în jos, puțin de la interior spre exterior și se califică ca vătămare corporală gravă periculoasă pentru viață, care a și dus la deces.

Tot el, Șoilița Eugeniu, în aceleași circumstanțe de timp și de fapt, a fost învinuit că a purtat și păstrat ilegal asupra sa, pistolul cu țeava ghintuită de model „Baikal 442” cal. 9 mm cu nr. 114428406, fără a deține în acest sens autorizație de portarmă conform prevederilor art. 30, 31-34 a Legii cu privire la arme nr. 110 din 18.05.1994.

Conform raportului de expertiză balistică nr. 2771/2772 din 06.08.2012, pistolul cu nr.114428406, este un pistol cu țeava ghintuită de calibrul 9 mm Makarov, cu lovitură centrală, de model „Baikal 442” confecționat industrial în anul 2011 de firma „Baikal” or. Ijevsk, Federația Rusă, destinat pentru trageri și este în stare de funcționare. Glonte de calibrul 9 mm Makarov depistat în corpul victimei, a fost tras din pistolul „Baikal 442 nr. 114428406.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura raionului Ungheni, Nicorici Radu, prin care a solicitat casarea sentinței primei instanțe, prin care Șoilița Eugeniu a fost achitat pe art. 145 alin. (1) Cod penal, din motivul acționării lui în limitele legitimei apărări, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care să fie aplicată față de Șoilița Eugeniu pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 145 alin. (1) Cod penal o pedeapsă sub formă de 9 ani închisoare, în penitenciar de tip închis. Pe art. 290 alin. (1) Cod penal să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de 1 an închisoare. Conform prevederilor art.84 Cod penal prin cumul parțial să-i fie stabilită lui Șoilița Eugeniu pentru comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 145 alin. (1) și art. 290 alin.(1) Cod penal o pedeapsă sub formă de 9 ani și 6 luni închisoare, în penitenciar de tip închis.

În motivarea apelului procurorul a invocat faptul, că momentele cheie în ce privește incriminarea omorului intenționat, rezidă în faptul că Șoilița Eugeniu era în relații de serviciu o perioadă îndelungată de timp cu Vrînceanu Serghei. În asemenea situație inculpatul nu poate nega că nu cunoștea glasul persoanei care îl agresează. Ca urmare, Șoilița Eugeniu în situația unui atac tîlhăresc posibil poate justifica efectuarea primei împușcături, dar nu și efectuarea celei de a doua împușcături sub incidența unui unghi de 40 grade conform raportului de expertiză balistică.

Un alt indiciu extrem de important menționat de acuzator la calificarea infracțională o reprezintă și declarațiile inculpatului, care a declarat că glonte se afla în trăgaci, fiind pusă doar siguranța, din care considerente el a reușit să împuște practic instantaneu scoțind pistolul din buzunarul scurtei (conform declarațiilor însuși a inculpatului).

Astfel, a constatat cu precizie că inculpatul era practic sigur de existența unui pericol chiar din momentul din care a ieșit din domiciliul său, dar a circulat prin oraș, a trecut pe lângă comisariatul de poliție, fără să întreprindă măsuri de informare a organului de drept despre un oarecare pericol. În această situație, apelantul a menționat că este evident că inculpatul era pregătit la nivel psihologic de aplicarea armei și admitea comiterea unui omor, ceea ce nu a văzut în sentința redactată să fie apreciat momentul respectiv, ci doar enumerarea criteriilor legitimei apărări, cum ar fi existența unui pericol imediat, material, direct.

Apelantul a mai indicat și faptul, că instanța nu a ținut cont că după efectuarea celei de a doua împușcături în unghi incidental de sus în jos, atacul motivat inițial, deja nu mai este considerat de lege ca fiind imposibil de evitat, iar motivarea efectuării celei de a doua împușcături nu este plauzibil.

Cît privește incriminarea celei de a doua infracțiuni prevăzute la art.290 alin. (1) Cod penal, apelantul a considerat că prima instanță incorect a apreciat circumstanțele de fapt și de drept, constatînd că Șoilița Eugeniu, în aceleași circumstanțe de timp și de fapt, a purtat și păstrat ilegal asupra sa, pistolul cu țevă ghintuită de model „Baikal 442” cal.9 mm cu nr.1 14428406, fără a deține în acest sens autorizație de portarma conform prevederilor art.30, 31-34 a Legii cu privire la arme nr.110 din 18.05.1994.

În astfel de circumstanțe, a considerat că Șoilița Eugeniu era conștient de faptul că poartă asupra sa ilegal o armă cu țeva ghintuită, iar necătînd la aceasta și cursurile de pregătire efectuate, a încălcat expres prevederile legale și a comis un omor. În cazul în care instanța a justificat aplicarea legală a armei prin legitima apărare de către Șoilița Eugeniu, rămas a medita asupra legalității purtării armei. În cazul în care Șoilița Eugeniu respecta momentele cheie în ce privește portul de armă, erau imposibile survenirea urmărilor prejudiciabile în cauză. Șoilița Eugeniu a declarat însuși, că după ce a înțeles că este dus de nas de cineva prin intermediul telefonului mobil a decis să plece acasă. Acest fapt a lăsat un loc de îndoială în ce privește comportamentul său de mai departe, el avînd multiple soluții pentru a controla situația și a evita orice conflict cu aplicarea armei, dar totuși prevăzînd careva pericol, a mers mai departe conștient că este posibilă aplicarea armei în mod ilegal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 iunie 2016, a fost admis din alte motive apelul procurorului în procuratura r. Ungheni, Nicorici Radu, a fost casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, după cum urmează.

Șoilița Eugeniu a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 290 alin. (1) Cod penal, și în baza acestei legi i s-a stabilit pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 400 (patru sute) unități convenționale, echivalentul a 8000 (opt mii) lei.

Asupra acțiunii civile instanța nu s-a expus.

În rest au fost menținute dispozițiile sentinței instanței de fond.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, conform art.415 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, este în drept să admită apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, și să pronunțe o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Instanța de apel a reținut și prevederile pct. 1) al Hotărîrii Plenului CSJ cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel nr.22 din 12 decembrie 2005, conform căreia *apelul este o cale de atac ordinară, care poate fi folosită împotriva hotărîrilor pronunțate asupra fondului de către o instanță judiciară inferioară, pentru ca pricina să fie supusă unei noi judecări, în vederea reformării hotărîrii nedefinitive.*

Conform art. 394 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, *partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să conțină descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicîndu-se locul, timpul, modul săvîrșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii.*

Instanța de apel a considerat că, judecând cauza penală, instanța de fond în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei, a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității, și din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungînd la concluzia privind vinovăția inculpatului Șoilița Eugeniu în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 290 alin. (1) Cod penal, cu indicii de calificare - *păstrarea și purtarea armei de foc fără autorizația corespunzătoare*, totodată achitînd inculpatul pe capătul de învinuire în baza art. 145 alin. (1) Cod penal.

Astfel, instanța de apel a menționat că prima instanță la emiterea sentinței a ținut cont de declarațiile reprezentantului părții vătămate Vrînceanu Valentina, martorii Vrînceanu Dmitrii, Rîbcic Mihail, Babii Andrei, Rusev Mihail, Iazu Vasile, Manole Daniel, Balica Tatiana, Obadă Tatiana, Șoilița Livia, precum și de probele scrise: procesul-verbal de cercetare la fața locului din 14.07.2012 (f.d.7-11); procesul-verbal de ridicare din 14.05.2013 (f.d.91); raportul de expertiză dactiloscopică nr.68 din 31.07.2012 (f.d.102-103); raportul de expertiză balistică nr.66 din 31.07.2012 (f.d. 104-106); raportul de expertiză medico-legală nr. 235 din 17.08.2012 (f.d.129-130); raportul de expertiză balistică nr.2771/2772 din 06.08.2012 (f.d.134-138); ordonanța de încetare a urmăririi din 17.08.2012 în privința lui Iazu Vasile (f.d.152); raportul de expertiză complexă medico-legală și balistică nr. 4248 din 27.12.2012 (f.d.175-176).

Totodată, instanța de apel a constatat că, motivarea soluției instanței de fond și anume constatarea că în acțiunile inculpatului persistă componenta infracțiunii

prevăzută de art. 290 alin. (1) Cod penal, fără a stabili fapta penală, ca fiind dovedită contrazice normelor legale citate mai sus, situație care necesită a fi corectată de instanța de apel prin reținerea în acțiunile inculpatului a faptei prevăzute de art. 290 alin. (1) Cod penal.

Astfel, instanța de apel a constatat, că Șoilița Eugeniu, la data de 14.07.2012 aproximativ la orele 02:40 a purtat și păstrat ilegal asupra sa, pistolul cu țeava ghintuită de model „Baikal 442” cal. 9 mm cu nr. 114428406, fără a deține în acest sens autorizație de portarmă conform prevederilor art. 30, 31-34 a Legii cu privire la arme nr. 110 din 18.05.1994.

Conform raportului de expertiză balistică nr. 2771/2772 din 06.08.2012, pistolul cu nr.114428406, este un pistol cu țeava ghintuită de calibrul 9 mm Makarov, cu lovitură centrală, de model „Baikal 442” confecționat industrial în anul 2011 de firma „Baikal” or. Ijevsk, Federația Rusă, destinat pentru trageri și este în stare de funcționare.

Cu referire la pedeapsa ce a fost aplicată inculpatului pentru infracțiunea prevăzută de art.290 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a ținut cont de prevederile art.61 alin.(2) Cod penal, conform căruia *pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv, la rîndul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea condamnaților, cît și a altor persoane*, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art.75 Cod penal, potrivit căruia *persoanei recunoscute vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.*

Astfel, instanța de apel a reținut că inculpatul anterior nu a fost condamnat, are la întreținere 1 copil minor, se caracterizează pozitiv la locul de trai (f. d. 46 vol. I), neavînd permis de port armă, deținea permis de achiziționare a armei cu glonț.

Circumstanțe agravante conform art.77 Cod penal, în privința lui Șoilița Eugeniu nu au fost stabilite.

La fel, instanța de apel a ținut cont de gravitatea infracțiunii comise, care se califică de legiuitor ca mai puțin gravă.

Instanța de apel a concluzionat că toate circumstanțele stabilite pe cauză în privința lui Șoilița Eugeniu, luate în ansamblu, au permis instanței de a aplica în privința inculpatului o pedeapsă non privativă de libertate și anume amendă.

În viziunea instanței de apel, pedeapsa stabilită va fi echitabilă faptei infracționale comise, corespunde normelor legale și va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni.

Cu referire la apelul procurorului în partea ce ține de achitarea inculpatului de comiterea infracțiunii prevăzută de art.145 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a considerat că este declarativ și care în mare parte indică la momentele psihologice care urmau a avea loc după părerea acuzării la momentul conflictului ce a avut loc și care s-a soldat cu decesul unei persoane, care de altfel nu demonstrează vina inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate și nu conține careva argumente întemeiate, iar afirmațiile expuse în apel sunt contradictorii circumstanțelor stabilite de către instanța de fond pe parcursul judecării cauzei.

Instanța de apel a menționat, că conform art.8 alin. (3) Cod de procedură penală în coroborare cu art. 389 Cod de procedură penală sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe exacte cercetate de instanța de judecată, când toate versiunile au fost verificate, iar divergențele apărute au fost lichidate și apreciate corespunzător. Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri, iar toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate se interpretează în favoarea inculpatului.

Potrivit prevederilor art.384 alin.(3) Cod de procedură penală sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Instanța de apel în urma evaluării integrale a probelor prezentate a ajuns la concluzia că nu există careva dubii în privința faptului că Șoilița Eugeniu a efectuat împușcăturile în circumstanțele descrise, una din care a provocat decesul părții vătămate Vrînceanu Serghei, însă prin apelul declarat de procuror nu s-au adus suficiente dovezi în vederea combaterii constatării instanței de fond a acționării făptuitorului în condițiile legitimei apărări.

Instanța de apel a menționat că potrivit comentariilor Codului penal al Republicii Moldova **legitima apărare** este o acțiune pe care o realizează o persoană săvârșind o faptă prevăzută de legea penală pentru a înlătura efectele unui atac care periclitează valorile sociale ocrotite de lege. Legitima apărare este o activitate social-utilă, deoarece fapta săvârșită în condițiile enunțate de lege nu este prejudiciabilă.

Lipsește și vinovăția persoanei care fiind în stare de legitimă apărare a fost forțată să acționeze de necesitatea apărării valorilor sociale periclitat de un atac.

În confirmarea corectitudinii soluției adoptate prin sentința instanței de fond, instanța de apel a reiterat faptul, că prin materialele cauzei penale s-a confirmat existența și îndeplinirea tuturor condițiilor necesare pentru ca acțiunile făptuitorului să fie calificate ca legitimă apărare.

Astfel, corect s-a constatat că în privința lui Șoilița Eugeniu, în circumstanțele descrise a avut loc un atac direct, adică acțiunile atacatorilor care erau îndreptate nemijlocit asupra vieții acestuia de către un grup de atacatori care pe lângă faptul, că erau mascați avînd cagule pe față, aveau o armă despre care inculpatul nu avea de unde să cunoască că este defectată și în afară de aceasta se aflau la o distanță foarte mică, între ei nefiind careva obstacol.

De asemenea, atacul a fost unul imediat, deoarece acesta s-a dezlănțuit și se afla în curs de desfășurare, intenția fiind susținută de o avertizare verbală a atacatorului și demonstrarea de către el a armei îndreptate spre victimă.

Mai mult ca atât, atacul a fost unul material, fiind precedat de amenințarea verbală cu omor a lui Șoilița Eugeniu de către Vrînceanu Serghei, fiind totodată folosită și demonstrată arma îndreptată spre victimă de la o distanță mică.

La fel, atacul menționat a fost unul real, deoarece acesta a existat obiectiv și nu a fost presupus de către Șoilița Eugeniu.

La acest capitol, instanța de apel a reținut prevederile art. 36 alin.(6) al Legii nr.110 din 18 mai 1994 "Cu privire la arme", conform căruia în caz de atac prin surprindere, arma poate fi aplicată fără avertisment, ceea ce a și făcut făptuitorul chiar și în condițiile nedeținerii autorizației corespunzătoare de purtare a armei conform legislației.

În confirmarea existenței atacului direct, imediat, material și real în privința lui Șoilița Eugeniu, instanța de apel a menționat și existența la materialele cauzei a ordonanțelor procurorului în procuratura raionului Ungheni A. Gîrbu din 20.11.2012 și 17.08.2012 de încetare a urmăririi penale în privința lui Vrînceanu Dmitrii și Iazu Vasile în legătură cu împăcarea părților, pe semnele infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. b), c), e) Cod penal, pe faptul atacului asupra lui Șoilița Eugeniu.

La fel, instanța de apel a arătat că, la data de 20.07.2012 și în privința victimei Vrînceanu Serghei a fost pornită urmărirea penală în baza art.188 alin.(2) lit.b), c) e) Cod penal, pe faptul atacului săvârșit asupra cet. Șoilița Eugeniu, în scopul sustragerii bunurilor, care prin ordonanța procurorului în procuratura raionului Ungheni A. Gîrbu din 20.11.2012 a fost încetată pe motivul intervenirii decesului făptuitorului.

Ținînd cont de cele indicate supra, instanța de apel nu a reținut argumentele apelantului, că aflîndu-se anterior în relații de serviciu cu victima, Șoilița Eugeniu, cunoștea glasul acestuia, totodată cunoștea și despre existența pericolului, la fel și privind lipsa necesității de a efectua a doua împușcătură, or, aceste motive sunt declarative, în situația în care acesta a fost atacat de trei persoane mascate, fiind amenințat cu arma.

Nu a fost reținut nici argumentul apelantului ce ține de faptul lipsei necesității efectuării a celei de a doua împușcături, ori acesta fiind atacat, a acționat instantaneu, corespunzător situației create.

În partea ce ține de acțiunea civilă, instanța de apel la fel a considerat necesar a casa sentința, deoarece instanța de fond greșit a respins acțiunea civilă, or, conform art.387 alin.(2) p.2) Cod de procedură penală, în cazul în care se dă o sentință de achitare, instanța nu se pronunță asupra acțiunii civile dacă inculpatul a fost achitat pentru că nu sunt întrunite elementele infracțiunii sau există una din cauzele care înlătură caracterul penal al faptei, prevăzute în art.35 al Codului penal.

Conform art. 35 lit. a) Cod penal, se consideră cauză care înlătură caracterul penal al faptei-legitima apărare.

Astfel, ținând cont că pentru infracțiunea prevăzută de art.145 alin.(1) Cod penal inculpatul a fost achitat pe motivul acționării în limitele legitimitii apărării, instanța de apel a considerat necesar a nu se pronunța asupra acțiunii civile.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procurorii ai procuraturii de Circumscripție Bălți, Lisnic Elena și Dubăsari Valeriu, prin care indicând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 12) Cod de procedură penală, au solicitat casarea acesteia, cu remiterea cauzei spre o nouă rejudecare în instanța de apel.

În motivarea cererii de recurs recurenții au indicat următoarele motive :

– art.427 alin. (1) pct.6) CPP, deoarece instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel de către procuror și decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;

– pct. 10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legii;

– pct. 12) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită;

– recurenții consideră că urmărirea penală a fost efectuată cu respectarea normelor procesual - penale, la finalizarea ei au fost prezente părțile, au luat cunoștință cu materialele cauzei penale, însă nici în timpul urmăririi penale, nici în timpul luării cunoștinței cu materialele dosarului și nici în cadrul cercetării judecătorești, nici apărătorul, nici inculpatul, n-au contestat nici un act procesual;

– probele acumulate legal în cadrul urmăririi penale și examinate în instanțele de judecată dovedesc integral vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunilor incriminate;

– recurenții nu sunt de acord cu concluzia instanței de apel referitor la faptul că probele susținute de procuror în învinuirea inculpatului nu pot fi puse la baza sentinței de condamnare în învinuirea formulată;

– fa fel, recurenții nu sunt de acord cu concluzia referitor la faptul că în cadrul judecării cauzei nu au fost aduse probe veridice incontestabile, care ar demonstra că în acțiunile inculpatului se conțin elementele infracțiunii prevăzute de art.145 alin. (1) CP incriminate;

– recurenții nu sunt de acord cu concluzia instanței de apel privitor la faptul că în susținerea soluției de achitare a inculpatului, pe capătul de învinuire prevăzut de art.145 alin. (1) CP, se bazează pe faptul că, instanța de fond la emiterea a unei asemenea soluții s-a bazat pe declarațiile succesului părții vătămate Vrînceanu Valentina, a martorilor, a probelor scrise și a altor materiale ale cauzei penale;

– în același timp instanța de judecată nu a ținut cont de caracterul social-periculos al faptei comise, de consecințele care au survenit în urma comiterii infracțiunilor și în cele din urmă de faptul, că infracțiunea a fost săvârșită cu intenție;

– recurenții consideră că prin menținerea soluției de achitare pe capătul de învinuire prevăzut de art.145 alin. (1) CP și stabilirea unei pedepse sub formă de amendă în privința inculpatului Șoilița Eugeniu, nu a fost atins scopul legii penale, care apără împotriva infracțiunilor, persoana, drepturile și libertățile acesteia, proprietatea, orînduirea constituțională, precum și întreaga ordine de drept;

- recurenții menționează că nepronunțarea instanței de apel asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei, iar decizia urmează a fi casată cu rejudecarea din nou a cauzei în apel;

- reieșind din cele expuse, recurenții consideră că prima instanță și instanța de apel nu au clarificat obiectiv circumstanțele cauzei examinate, adoptând decizii ilegale.

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, avocatul Bobu Anatolie în numele inculpatului Șoiliță Eugeniu a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului declarat de către procurorii Lisnic Elena și Dubăsari Valeriu, menționând că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, deoarece ambele instanțe au examinat probele prezentate de procuror sub toate aspectele și cerințele normelor de drept material și penal ajungând la concluzia absenței componente de infracțiune prevăzută de art.145 Cod penal.

La fel, recurentul menționează că învinuirea înaintată de procuror este doar o presupunere, neconfirmată prin mijloace de probă legale, i-ar dubiile în probarea învinuirii se interpretează în favoarea bănuțului, învinuitului ori inculpatului.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu motivele invocate, ținând cont de opinia avocatului Bobu Anatolie în numele inculpatului Șoiliță Eugeniu expusă în referință, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 421 Cod de procedură penală, coraportat la art. 401 Cod de procedură penală, persoanele menționate în dispoziția acestei norme procesuale sînt în drept să declare recurs ordinar. Astfel, procurorul fiind în drept să declare recurs ordinar, atît în latura penală, cît și în cea civilă.

Termenul de declarare a recursului ordinar, conform art. 422 Cod de procedură penală, este de 30 zile de la data pronunțării deciziei.

La calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Din materialele dosarului, rezultă că dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 iunie 2016 a fost pronunțat la 20 iunie 2016 în prezența procurorului Lisnic Elena, inculpatului Șoiliță Eugeniu, avocatului Bobu Anatolie în numele inculpatului și succesorului părții vătămăte Vrînceanu Valentina, fapt confirmat prin procesul - verbal al ședinței de judecată (f. d. 20 verso, vol. III), tot atunci ei au fost înștiințați despre ziua pronunțării deciziei motivate – 15 iulie 2016.

La 15 iulie 2016 decizia instanței de apel a fost pronunțată integral și înmînată procurorului Dubăsari Valeriu (f. d. 21,37, vol. III).

Astfel, în speță, termenul de declarare a recursului, 30 zile, conform art. 422 Cod de procedură penală, a început să decurgă de la 16 iulie 2016 și se termină la sfîrșitul zilei de 14.08.2016 – duminică, conform prevederilor art. 232 alin. (5) Cod de procedură penală, termenul în speța dată a expirat pe 15 august 2016, la sfîrșitul primei zile lucrătoare care urmează, însă, recursul a fost înregistrat în cancelaria Curții Supreme de Justiție, la 16 august 2016 (f. d. 45, vol. III), adică peste termen.

La acest capitol Colegiul penal reține că și potrivit pct. 12 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 19 din 24.12.2012 „Cu privire la unele chestiuni ce vizează participarea procurorului la judecarea cauzei penale” în cazul atacării hotărârilor judecătorești de către procuror cu apel, recurs, recurs ordinar sau recurs în anulare, momentul depunerii acestor contestații se consideră data la care a fost trecut în registrul de intrare a actelor în cancelaria instanței de judecată.

Prin urmare, instanța de recurs, având în vedere doctrina, practica CEDO și practica judiciară, menționează că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se consideră ca tardiv, deoarece legea procesual-penală nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului ordinar.

Potrivit art. 230 alin.(2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Generalizînd cele menționate mai sus, instanța de recurs concluzionează asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de către procurorii ai Procuraturii de Circumscripție Bălți, Lisnic Elena și Dubăsari Valeriu, pe motiv că acesta a fost declarat peste termenul legal de 30 de zile stabilit de lege.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorii ai Procuraturii de Circumscripție Bălți, Lisnic Elena și Dubăsari Valeriu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 iunie 2016, în cauza penală privindul pe **Șoilița Eugeniu Gheorghe**, deoarece este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la **25 ianuarie 2017**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin